

آئین نامه تأسیس و فعالیت کارگروه علمی-سنجی

دانشگاه بوعلی سینا

۱- مقدمه

کارگروه علمی-سنجی با به عبارتی دیگر، برنامه اجرایی سند راهبردی پژوهشی و فناوری دانشگاه بوعلی سینا، در مردادماه سال ۱۳۹۶، در حوزه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه تأسیس گردید و رسماً فعالیت‌های خود را آغاز نمود. این کارگروه در راستای بررسی وضعیت و جایگاه علمی دانشگاه بوعلی سینا در سطوح مختلف ملی و بین‌المللی و تحلیل وضعیت موجود دانشگاه از نظر برون‌دادهای علمی و سنجش فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی و همچنین نظارت راهبردی پژوهشی به منظور بهبود و اثر بخشی این فعالیت‌ها، تأسیس شده است.

هدف اصلی این کارگروه، سنجش برون‌دادهای علمی دانش کاران و پژوهشگران دانشگاه در جهت تقویت و اعتلای جایگاه علمی دانشگاه بوعلی سینا است که از طریق بررسی و ارزشیابی مستمر برون‌دادهای علمی و طراحی مداخلات لازم، به انجام خواهد رسید.

۲- ماده ۱: اهداف کارگروه

- ۲-۱- رصد و هدایت برون‌دادهای علمی به سوی اهداف پژوهشی و فناوری دانشگاه مبتنی بر سند راهبردی پژوهش و فناوری
- ۲-۲- سنجش میزان توانمندی علمی و پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه.
- ۲-۳- ارائه پیشنهادهای کاربردی در جهت بهبود آئین‌نامه‌های جاری پژوهشی و پیشنهاد به مدیران و واحدهای ذیربط
- ۲-۴- شناسایی و معرفی نخبگان و پژوهشگران برتر دانشگاه.
- ۲-۵- فراهم نمودن امکان بررسی کیفی و کنتی عملکرد پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه.
- ۲-۶- مشخص کردن مسیر و اهداف بولینبات علمی اعضای هیأت علمی و گشودن جبهه‌های علمی با تأکید بر کیفیت برون‌دادهای

پژوهشی

تصویب شد
شورای دانشگاه
تاریخ: ۲۰۱۲/۱۲/۲۸
رئیس شورای دانشگاه

کتاب: ۲، ۵، ۹۷
شماره: ۲۸، ۹۷، ۱۲۹۵
پست:

۳- ماده ۲: تعاریف

۳-۱- علم‌سنجی: عبارت است از دانش اندازه‌گیری برون‌دهای علمی که با بررسی و کشف نظام و ساختار یک حوزه علمی به روش کمی

و کیفی انجام می‌گیرد و ضمن مشخص کردن دستاوردهای یک فیلد فکری، مسیرهای احتمالی را برای پیشرفت‌های بعدی، پیش‌بینی می‌کند.

۳-۲- کارگروه علم‌سنجی: کارگروهی است که در راستای سنجش برون‌دادهای علمی و فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی

دانشگاه بوعلی سینا با استفاده از شاخص‌ها و معیارهای علم‌سنجی در زیرمجموعه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه تشکیل شده است.

۳-۳- شاخص‌های علم‌سنجی: شاخص‌های کمی از جمله: اچ‌ایندکس (H. Index)، جی‌ایندکس (G. Index)، ام‌ایندکس

(M-Index)، وی‌ایندکس (Y-Index)، ضریب تأثیر (Impact Factor)، نیم‌عمر استناد (Cited Half Life)، مقالات داغ

(Hot Paper)، مقالات پر استناد (Highly Cited Paper)، عامل ویژه (Eigerfactor)، فاکتور بردن‌فورد، ژریف، لوتکا و سایر

تحلیل‌های استادی را در بر می‌گیرد.

۳-۴- نظام‌های رتبه‌بندی: این نظام‌ها، دانشگاه‌ها، را بر پایه برون‌دادهای علمی و میزان تأثیر آنها بر علم روز دنیا در سطوح ملی و بین‌المللی

رتبه‌بندی می‌کند.

۳-۵- نقشه علمی: ارائه یک شکل و تصویر کلی از شبکه اجتماعی و همکاری داخلی اعضای هیأت علمی دانشگاه با یکدیگر و همچنین

همکاری با محققان سایر دانشگاه‌ها و تحلیل هم‌نویسندگی و به دست دادن نقشه علمی و شبکه اجتماعی ارتباطات علمی.

۳-۶- تحلیل اسنادی: ارائه گزارش جامع و ترسیم وضعیت مقالات تألیفی توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه و چگونگی استناددهی به

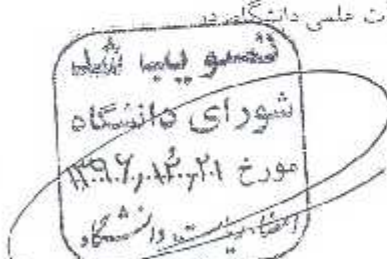
آنها از لحاظ کمی و معرفی مقالات برتر در این زمینه.

۳-۷- سامانه علم‌سنجی دانشگاه: کارکرد این سامانه، نمایش و ارائه گزارش از برون‌دادهای علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه است.

وب‌سایت دانشگاه خواهد بود.

۴- ماده ۳: تشکیلات و اعضای کارگروه علم‌سنجی دانشگاه

کارگروه علم‌سنجی به عنوان اتاق کار تخصصی در زیر مجموعه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه فعالیت خواهد کرد.

۴-۱- اعضای کارگروه: اعضای این کارگروه به دو سطح تقسیم می شوند که بدین شرح خواهند بود:

۴-۱-۱- اعضای حقوقی

۴-۱-۱-۱- معاون پژوهشی (رئیس)

۴-۱-۱-۲- مدیر امور پژوهشی (نایب رئیس کارگروه)

۴-۱-۱-۳- رئیس کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

۴-۱-۱-۴- دبیر هیأت نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت علوم، تحقیقات و فناوری

۴-۱-۲- اعضای حقیقی

۴-۱-۲-۱- متخصص علم اطلاعات و علم سنجی (دبیر اجرایی)

۴-۱-۲-۲- متخصص علم اطلاعات و کارشناس پایگاه های اطلاعاتی (مشورتی)

۴-۱-۲-۳- کارشناس فناوری اطلاعاتی (مشورتی)

۴-۱-۲-۴- متخصص موضوعی

۴-۱-۲-۵- اعضای مدعو بر اساس دستور کار جلسات

۴-۲- انتصاب اعضا:

معاون پژوهشی و فناوری، اعضای گروه را نصب و احکام را برای ایشان صادر خواهند کرد.

۴-۳- جلسات و مصوبات

۴-۳-۱- تشکیل جلسات: جلسات عمومی کارگروه با حضور نصف به نصاب یک اعضا رسمیت خواهد داشت؛ اما جلسات تخصصی با حداقل ۳ نفر از اعضا نیز رسمیت پیدا خواهد کرد. جلسات کارگروه هر دو هفته یکبار در دفتر معاونت پژوهشی برگزار خواهد شد.

۴-۳-۲- مصوبات گروه: مصوبات گروه با تأیید و انضام اکثریت اعضا رسمیت می یابد و به شورای پژوهشی ارجاع داده می شود. در مواردی که تشخیص داده شود مصوبات خارج از اختیارات امرایی کارگروه علم سنجی است، با دستور معاون پژوهشی این نوع مصوبات جهت بررسی و تأیید نهایی به واحد یا کمیته و شورای بالادستی ارجاع داده می شود.

تخصصی پایگاه اطلاعاتی
شورای دانشگاه
تاریخ: ۱۳۹۵/۰۷/۰۲۸
استاد ریاست دانشگاه

تاریخ: ۲۰۰۵/۰۵/۰۷
شماره: ۱۲۹۵/۹۷/۲۸
پست:

۵- ماده ۴: وظایف و اختیارات کارگروه علم‌سنجی دانشگاه

- ۵-۱- رصد نظام‌های رتبه‌بندی داخلی و خارجی با تاکید بر جایگاه دانشگاه در این رتبه‌بندی و اعلام و انتشار نتایج آنها.
- ۵-۲- مدیریت سامانه علم‌سنجی و نشرات علمی دانشگاه.
- ۵-۳- هماهنگی و تعامل با واحدهای علم‌سنجی سایر دانشگاه‌ها.
- ۵-۴- ارائه ساز و کارهای مناسب در راستای بهبود سیستم تشویق مقالات علمی و اتریشی آنها.
- ۵-۵- ارائه پیشنهاد‌های لازم به شوراهای مربوطه در جهت اصلاح شیوه‌نامه ارتقاء رتبه علمی و پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه.
- ۵-۶- ارائه پیشنهاد‌های لازم در حوزه نظارت راهبردی پژوهشی به منظور بهبود و اتریشی برنامه اجرایی سند راهبردی پژوهشی و فناوری دانشگاه.
- ۵-۷- انعکاس برون‌داد‌های علم‌سنجی و ارائه گزارش‌ها و اطلاع‌رسانی دوره‌ای به شوراهای بالادستی و اعضای هیات علمی دانشگاه.
- ۵-۸- ارائه گزارش‌های دوره‌ای در مورد وضعیت پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه به صورت فردی و گروهی.
- ۵-۹- ارائه گزارش‌های لازم به مدیران ذی‌ربط در جهت کمک به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری علمی در تنسیب بودجه و توازن بودجه یا هزینه‌های پژوهشی.
- ۵-۱۰- طراحی نقشه علمی دانشگاه بر اساس داده‌های استخراج شده از پایگاه‌های استنادی (Scopus, ISI, ISC).
- ۵-۱۱- استخراج همکارهای علمی و استادهای به مقالات انضای حیات علمی بر اساس داده‌های استخراجی از پایگاه‌های ذکر شده.

